

Περιεχόμενα

1. Δ ΝΑΤΣΙΟΣ Η ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ Η...	ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 08/07/2023 σελ.10
2. ΟΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΡΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ	ΚΑΡΦΙ 08/07/2023 σελ.15
3. Η ΕΛΛΑΔΑ ΓΕΡΝΑΕΙ ΓΟΡΓΑ ΝΑ ΠΑΡΘΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ	ΚΑΡΦΙ 08/07/2023 σελ.26,27

1. Δ ΝΑΤΣΙΟΣ Η ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΘΝΙΚΗ...

Μέσο: ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/07/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/07/2023

Σελίδα: 10

Δ. Νατσιός: Η υπογεννητικότητα είναι η μεγαλύτερη εθνική απειλή

Το δημογραφικό ανέδειξε ως το σημαντικότερο πρόβλημα κατά την ομιλία του στη Βουλή κατά τη συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων της κυβέρνησης ο πρόεδρος της Νίκης, Δημήτρης Νατσιός, και χαρακτήρισε την ενίσχυση της ελληνικής οικογένειας άμεση προτεραιότητα του κόμματός του. «Η Ελλάδα μετατρέπεται σε μια χώρα γερόντων. Ένα ολόκληρο έθνος οδεύει προς τη σύνταξη, γιατί παύει να εκτιμά το θεόδοτο δώρο της ζωής, έτσι όπως του αξίζει. Ο ατομικισμός που προωθεί η κουλτούρα των ημερών μας, βάζει φρένο στον κύκλο της ζωής και την απαραίτητη ανανέωση του πληθυσμού μας». Αναφερόμενος στο νεοσύστατο υπουργείο οικογένειας, διερωτήθηκε ποιο θα είναι το αντικείμενο αυτού του ειδικού υπουργείου. «Τι είναι αυτό που δεν κάλυπταν ως σήμερα τα άλλα πολλά συναρμόδια υπουργεία; Αυτό το υπουργείο θα αναλάβει να λύσει το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, προστατεύοντας και ενισχύοντας την πυρηνική οικογένεια ; Θα προστατέψει, σύμφωνα με την παράδοση και τις επιταγές της εκκλησίας μας, το απολύτως σεβαστό δικαίωμα στη ζωή που έχει, εξ άκρας συλλήψεως, το αγέννητο παιδί;».

8 Ιουλίου 2023 • στο Καρφί του Σαββατοκύριακου

15

οικονομία

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΤΗΝ... ΠΑΤΗΣΟΥΝ

Οι «παγίδες» της υποβολής τροποποιητικών δηλώσεων

ΣΤΙΣ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ ΛΗΓΕΙ Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΤΡΕΧΟΥΝ ΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Σε... μπελάδες μπορεί να μπλέξουν οι φορολογούμενοι εάν έχουν «ανοικτούς λογαριασμούς» με την Εφορία, καθώς πρέπει να δηλώσουν έως τις 31 Ιουλίου τα εισοδήματα παρελθόντων ετών, μέσω της υποβολής τροποποιητικών δηλώσεων.

Ευτυχώς, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων κάθε χρόνο διευκολύνει τους φορολογούμενους ώστε να μην πληρώσουν επιπλέον πρόστιμα για παραλείψεις, οι οποίες... αποκαλύπτονται κατά τις διασταυρώσεις που διεξάγει. Ενωείται ότι οι φορολογούμενοι δεν πρέπει να... ξεχάσουν τον χρόνο υποβολής των διορθωτικών στοιχείων.

Έτσι, όσοι κάνουν το... λάθος να μην αποστείλουν τις τροποποιητικές δηλώσεις, τότε ανάλογα με την περίπτωση, θα κληθούν να πληρώσουν πρόστιμα τα οποία είναι τριών ταχυτήτων και πιο συγκεκριμένα 100, 250 και 500 ευρώ. Σε κάθε περίπτωση, επειδή η διαδικασία δεν σκάνει... αστεία και δεν περισσεύουν λεφτά σήμερα για τους πολίτες, οι άμεσα ενδιαφερόμενοι και... εμπλεκόμενοι πρέπει να γνωρίζουν τα εξής:

• **Όταν ο φορολογούμενος** υποβάλει τροποποιητική φορολογική δήλωση εντός της προθεσμίας υποβολής της αρχικής φορολογικής δήλωσης, τότε η τροποποιητική μετατρέπεται σε αρχική δήλωση και θεωρείται ότι έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.

• **Τα συμπληρωμένα** στοιχεία της αρχικής δήλωσης στα αντίστοιχα ηλεκτρονικά έντυπα, μεταφέρονται αυτόματα στη νέα δήλωση.

• **Ο φορολογούμενος** δεν χρειάζεται να συμπληρώσει τα στοιχεία της δήλωσης από την αρχή, αλλά θα κάνει τις τροποποιήσεις σε αυτά που έχουν μεταβληθεί και είχαν δηλωθεί στην αρχική δήλωση, αλλά και σε αυτά που εν-

δεχομένως έχει διαπιστώσει ότι υπάρχουν λάθη ή παραλείψεις.

• **Ο φορολογούμενος** πρέπει να διορθώσει κατά προτεραιότητα τυχόν λανθασμένα στοιχεία στα ηλεκτρονικά έντυπα Ε2 (μισθώσεις ακινήτων, ιδιοκατοίκηση κλπ.), αλλά και στο Ε3 (στοιχεία επιχείρησης ή δραστηριότητας), ενώ στη συνέχεια οφείλει να προχωρήσει στις διορθώσεις

που αφορούν το βασικό έντυπο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1).

• **Τέλος**, η νέα δήλωση που θα προκύψει μετά τις τροποποιήσεις του φορολογούμενου, θα αντικαταστήσει την αρχική υποβληθείσα δήλωση και από τη στιγμή που θα υποβληθεί εμπρόθεσμα θα εξομοιωθεί με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση, οπότε δεν μπορεί να επιβληθεί κάποιος πρόστιμο.

Τρελά ενοίκια για στέγη, «παγωμένα» για εμπορική χρήση

Η πορεία των τιμών των διαμερισμάτων και γενικά των οικιστικών ακινήτων είτε για ιδιοκατοίκηση είτε για ενοίκια με μόνιμο μισθωτή ή με ευκαιριακούς... νοίκληδες μέσω Airbnb, αναμένεται να είναι ανοδική.

Η άνοδος αυτή συμπαρασύρει συνεχώς τα ενοίκια, όπου πλέον η κατάσταση θυμίζει... τρελοκομείο! Η ενοίκιαση ποιοτικού ακινήτου είναι μια εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση, ενώ «τρελά» ενοίκια ζητούν και οι ιδιοκτήτες, των οποίων τα ακίνητα είναι... τρισάθλια, με μωσαϊκά, παμπόλια ντουλάπια και πατώματα, παλιά κουφώματα κλπ! Έτσι, τα ενοίκια για τα ποιοτικά ακίνητα συμπαρασύρουν και τα αντίστοιχα γι αυτά που είναι της... κακής ώρας, ενώ η ζήτηση για τα μνηνιαία ενοίκια τραβάει την ανηφόρα, λόγω του Airbnb. Γενικά, ακόμη και μετά την άνοδο των επιτοκίων, δεν συμφέρει κάποιον να έχει χρήματα σε αποταμιευτικούς λογαριασμούς, οπότε αναζητεί καλύτερες αποδόσεις στα ακίνητα.

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι τα υψηλά ενοίκια είναι και αποτέλεσμα της ενεργειακής και αισθητικής αναβάθμισης παλαιών ακινήτων. Συνεπώς, όταν κάποιος ιδιοκτήτης ρίχνει λεφτά και φτιάχνει ένα σπίτι ουσιαστικά από τους... σοβάδες, με ενεργειακή θωράκιση και αξιοσημείωτη αισθητική, τότε το ενοίκιο «ίπταται». Το ακίνητο αποτελεί μια εξαιρετικά προσοδοφόρα επένδυση, ιδίως αν κάποιος έχει ρίξει λεφτά και το έχει αναβαθμίσει.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι πολύ πιο εύκολο και να το νοικιάσει και να... απαιτήσει υψηλό μνηνιαίο τίμημα. Επιπλέον, η άνοδος των ενοικίων σχετίζεται και με τις αυξήσεις των εισοδημάτων. Ταυτόχρονα, ο κορωνοϊός δημιούργησε νέες αυξημένες ανάγκες για στέγαση, είτε πρόκειται για ακίνητη προς αγορά είτε προς ενοίκιαση. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί τα ακίνητα που είναι ενεργειακά και αισθητικά αναβαθμισμένα, γλιτώνουν πολύ σημαντικά ποσά σχετικά με τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και θέρμανσης.

Σε ότι αφορά τα εμπορικά ακίνητα, εκεί η κατάσταση εξακολουθεί να παρουνιάζει... ποικιλία. Έτσι, υπάρχουν ακίνητα τα οποία ενοικιάστηκαν σε πολύ υψηλότερες τιμές καθώς μετά τον κορωνοϊό, σε πολλές περιόδους ενισχύθηκε η εμπορικότητα τέτοιων ακινήτων. Από την άλλη, παρατηρούνται εδώ και πολλά χρόνια «παγωμένα» ενοίκια, καθώς οι δουλειές είναι «σκοτωμένες» και έτσι οι ιδιοκτήτες προκειμένου να κρατήσουν τον ενοικιαστή, δεν προχωρούν σε καμία αύξηση. Υπάρχουν όμως και οι ιδιοκτήτες, οι οποίοι έχουν υποστεί μεγάλη μείωση των εισοδημάτων τους και ταυτόχρονα είδαν τους ενοικιαστές τους να φεύγουν από τους επαγγελματικούς χώρους, οπότε είναι αναγκασμένοι να ρίξουν τις απαιτήσεις τους προκειμένου να μη μείνει ο χώρος τους κενός.

θέμα

ΤΟΥ ΛΕΥΤΕΡΗ Χ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το πρόβλημα του αιώνα για την Ελλάδα

ΜΙΛΑΝΕ ΣΤΟ «Κ» ΕΙΔΙΚΟΙ
ΓΙΑ ΤΟ **ΚΑΥΤΟ ΘΕΜΑ**- ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ
ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΦΥΓΟΥΜΕ
ΤΗ **ΧΩΡΑ... ΚΑΠΗ**

Υπογεννητικότητα. Μόνο που προφέρει κανείς το πρόβλημα «υπό» μπροστά από την λέξη «γέννηση» η οποία σηματοδοτεί το θαύμα της φύσης, είναι σα να μιλάει με ξυράφια κάτω από τη γλώσσα του.

Αρκεί να δει κανείς τους οικογενειακούς του κύκλους για να διαπιστώσει πως πλέον τα παιδιά είναι λιγώστα. Σπίτια χωρίς παιδικές φωνούλες, γειτονιές χωρίς ποδήλατα και τρεχαλητά πίσω από μπάλες ΠΟΥΘΕΝΑ!

Το «Καρφί» ανοίγει το φακέλο της υπογεννητικότητας και δεν μένει στην επιφάνεια καθώς φιλοξενεί απόψεις οι οποίες εξηγούν το φαινόμενο που αποτελεί βαρίδιο της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια. Η οικονομολόγος Μάρα Μεθενίτη μιλώντας στο «Καρφί» τονίζει πως η οικονομική ασφυξία που βίωσαν οι νέοι φρέναρε απότομα τις γεννήσεις στην Ελλάδα και εξηγεί τους λόγους. Από την δική της οπτική γωνία η Διδάσκουσα στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Αντιπρόεδρος Γυναικών Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος Μέλος ΚΠΕ ΠΑΣΟΚ- ΚΙΝΑΛ Ζέφη Δημάδαμα επισημαίνει πως η η δημογραφική ανάστροφη» δεν είναι ούτε μια εύκολη, ούτε μια γρήγορη στρατηγική, ενώ η ψυχολόγος Νάσια Σκαμπαρδώνη σκιαγραφεί την κατάσταση που επικρατεί τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Αμειλικτικοί αριθμοί που καθρεπτίζουν την πραγματικότητα. Αναμφισβήτητα τα τελευταία χρόνια η υπογεννητικότητα μαστίζει την Ελλάδα και το ελληνικό έθνος, καθώς όπως δείχνουν τα επίσημα στοιχεία, ο πληθυσμός της χώρας μας βγαίνει μειούμενος και γρηραιότερος, με την πάροδο του χρόνου. Η απογραφή του 2021 έδειξε ότι ο πληθυσμός της Ελλάδας, πράγματι, έχει μειωθεί κατά 3,1% σε σχέση με το 2011 και σήμερα ανέρχεται στα 10.482.487.

Πως η οικονομική ασφυξία φρέναρε τις γεννήσεις

■ Η οικονομική κρίση που έπληξε βαθιά τα εισοδήματα των Ελλήνων επηρέασε και την τάση των ζευγαριών να αποκτούν παιδιά. Πολλοί ήταν οι νέοι άνθρωποι που στις αντίστοιχες έρευνες για τη δεκαετία 2010-2020 απαντούσαν πως «η αβεβαιότητα στον εργασιακό τομέα – το αν θα συνεχίσουν να έχουν εργασία, δηλαδή – αλλά και το ύψος του μισθού και πώς αυτό τυχόν θα επηρεαζόταν, καθόρισε την απόφασή τους να αποκτήσουν ένα μόνο παιδί ή και κανένα! Είναι ένας παράγοντας ο οποίος δεν αναλύεται πολύ στις δημόσιες συζητήσεις και όμως είναι ο πρωταρχικός καθώς μετά τα σκληρά μέτρα των μνημονίων που είχαν ως φυσικό επακόλουθο μια σκληρή δημοσιονομική πολιτική, οι νέοι της περιόδου 2009-2019 βίωσαν τις ελαστικές μορφές εργασίας (4ωρα, 3ωρα) με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ζήσουν με αξιοπρέπεια και την ανάλογη ποιότητα. Οπότε η σύνθεση οικογένειας και η γέννηση ενός παιδιού πέραναν (δυστυχώς) σε δεύτερη μοίρα. Αυτό εξηγεί μιλώντας στο «Καρφί» η οικονομολόγος **Μάρα**

Μεθενίτη. Συγκεκριμένα τονίζει: «Η οικονομία είναι μία βαθιά κοινωνική επιστήμη, αναπτύσσεται ή συρρικνώνεται με βάση το κοινωνικό γίνεσθαι και δεν μπορεί να απεξαρτηθεί από τις εξελίξεις. Εξετάζει τους αριθμούς της ζωής μας και αυτό σημαίνει ότι βασικός δείκτης προς έλεγχο είναι ο αριθμός των γεννήσεων. Ειδικά εάν συγκριθεί με το μέσο προσδόκιμο ζωής αλλά και τον αριθμό των θανάτων, τότε τα μακροοικονομικά συμπεράσματα είναι πολλά και ενδιαφέροντα. Οι πολιτικές λιτότητας που βίωσε η χώρα μας φρέναρε τον ρυθμό των γεννήσεων». Είναι φυσιολογικό οι νέοι να είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί σχετικά με τον ερχομό ενός νέου μέλους στις οικογένειες τους μιας και το κόστος διαβίωσης έγινε τσουχτερό και οι μισθοί δεν ακολουθούσαν πάντα ανοδική τάση. Η ύπαρξη υποκατώτατου μισθού για νέους έως 25 ετών και η ανεξέλεγκτη ανεργία δημιούργησε τα προηγούμενα χρόνια βαθιά ανασφάλεια για την οικονομική ανεξαρτησία. Τα οικονομικά κίνητρα που υπήρχαν στο τραπέζι πριν τον ερχομό της κρίσης, ήταν αρκετά ώστε να ωθήσουν τους νέους γονείς να επιλέξουν να φέρουν στον

κόσμο περισσότερα παιδιά. Τα κίνητρα αυτά ελαχιστοποιήθηκαν με άσχημα αποτελέσματα».

Το αρνητικό πρόσημο στη δομή της οικονομίας

Στην συνέχεια η κα. Μεθενίτη προχωράει την σκέψη της υπογραμμίζοντας πως η υπογεννητικότητα που μαστίζει τη χώρα θα έχει και άλλες αρνητικές συνέπειες τα επόμενα χρόνια και στο μέτωπο της οικονομίας καθιστώντας την χώρα μας και την εθνική μας οικονομία αδύναμη σε πολλά επίπεδα. «Ο χαμηλός ρυθμός γεννήσεων δημιουργεί αρχικά ένα βασικό πρόβλημα στην δομή της οικονομίας μας. Λίγους εργαζόμενους για τα επόμενα χρόνια. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις θα βιώσουν δυσκολίες στην εύρεση στελεχών με αποτέλεσμα να συρρικνωθεί η ευελιξία τους καθώς και η ανάπτυξή τους. Λιγότερο εργατικό δυναμικό ίσον λιγότερες θέσεις εργασίας άρα και μείωση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας. Με τον τρόπο που είναι δομημένο το σύστημα σήμερα και λαμβάνοντας υπόψη την βελτίωση του προσδόκιμου ζωής θα χρειάζονται πέραν του ενός εργαζομένου για την στήριξη ενός συνταξιούχου. Το γεγονός αυτό δημιουργεί προβλήματα βιωσιμότητας του μοντέλου συνταξιοδότησης, τα οποία εξετάζονται και βρίσκονται σε προσπάθεια επίλυσης».

Μάρα Μεθενίτη

8 Ιουλίου 2023 • στο Καρφί του Σαββατοκύριακου

27

θέμα

Που γερνάει και... «συρρικνώνεται»

Απαιτούνται επίπονες, μακροπρόθεσμες και πολυεπίπεδες πολιτικές στρατηγικές

Η Διδάκτορας στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αντιπρόεδρος Γυναικών Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος Μέλος ΚΠΕ ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ **Ζέφη Δημαδάμα** μιλώντας στο «Καρφί» κάνει λόγο για στρατηγικές στέρεες που θα έχουν βαρύτητα και στοχοθεσία προκειμένου να υπάρξει δημογραφική αναστροφή. Ειδικότερα λέει, Η συρρίκνωση του πληθυσμού δεν είναι μονοδιάστατη, σχετίζεται με διαφορετικούς τομείς όπως με την ανάπτυξη, τη δημόσια υγεία και το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό σύστημα. Ταυτόχρονα αξιοσημείωτη είναι η επίδραση της γήρανσης του πληθυσμού και στις ευρύτερες γεωπολιτικές ισορροπίες ειδικά σε χώρες όπως η Ελλάδα που βρίσκεται σε μια "ευαίσθητη περιοχή" στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ζέφη Δημαδάμα

- Χωρίς περιστροφές, απαιτούνται εξειδικευμένες προτάσεις και πολιτικές που θα υλοποιούνται σε μια εθνική αξιόπιστη στρατηγική:
1. παροχές και φορολογικές ελαφρύνσεις με απώτερο σκοπό τη μείωση του χάσματος του βιοτικού επιπέδου μεταξύ των οικογενειών που έχουν αποκτήσει παιδιά και των οικογενειών που δεν έχουν ακόμη.
 2. συστηματική καταγραφή των δικαιούχων και εκσυγχρονισμό των κριτηρίων για όσους έχουν παιδιά, με ενίσχυση από το πρώτο παιδί (ενίσχυση οριζόντιας τεκνοποίησης), αλλά και σχεδιασμό που θα στοχεύει στην ενθάρρυνση των γεννήσεων και στην στήριξη των οικογενειών ών με παιδιά, των πολυτέκνων αλλά και των μονογονεϊκών οικογενειών

3. εργασιακές διευκολύνσεις για τους γονείς καθώς και εξισορρόπηση των δικαιωμάτων μεταξύ εργαζομένων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

4. άσκηση ουσιαστικής κοινωνικής πολιτικής για τα νέα ζευγάρια που θέλουν να αποκτήσουν παιδιά, ενημέρωση και υποστήριξη των εξωσωματικών, πολιτικές για τις νέες προκλήσεις όπως κατάψυξη ωαρίων κλπ

5. βελτίωση της ισοτιμίας των φύλων. Οι οικογενειακές πολιτικές δύνανται να προωθήσουν την ίση κατανομή τόσο της αμειβόμενης όσο και της μη αμειβόμενης εργασίας (νοικοκυριό) μεταξύ του ζευγαριού, συμπεριλαμβανομένης της φύλαξης των παιδιών, εξασφαλίσεις σε περίπτωση απώλειας εργασίας απέναντι στον κίνδυνο της φτώχειας των νοικοκυριών. Υπογραμμίζεται ωστόσο ότι δεν πρέπει να συγχέεται -ακόμη και μνη- η διασύνδεση των γυναικών με το δημογραφικό. Το δημογραφικό είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα που αφορά όλα τα παραπάνω και θα πρέπει η δημόσια συζήτηση να αποσυνδεθεί τάχιστα από στρεβλές, αναχρονιστικές προσεγγίσεις που υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες δεν τεκνοποιούν, γιατί επιλέγουν την εργασία.

Το παράδειγμα των Σκανδιναβικών χωρών αποδεικνύει το ακριβώς αντίθετο. Οι Σκανδιναβές έχουν σχετικά υψηλά ποσοστά γεννήσεων, 1,8 ή 1,9 παιδιά ανά γυναίκα, αλλά ταυτόχρονα έχουν και υψηλό ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό στην ηλικιακή ομάδα 30-34. Η "δημογραφική αναστροφή" δεν είναι ούτε μια εύκολη, ούτε μια γρήγορη στρατηγική. Απαιτεί επίπονες, μακροπρόθεσμες και πολυεπίπεδες πολιτικές που σχεδιάζονται σε εθνικό επίπεδο με κοινές διακομματικές συναενώσεις και συστηματική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

Βύρων Κοτζαμάνη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ-ΣΟΚ: Λιγότεροι και γηρασμένοι στο (κοντινό) μέλλον

■ Σύμφωνα με ανάλυση του καθηγητή Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βύρωνα Κοτζαμάνη, το 2025 ο πληθυσμός της Ελλάδας αναμένεται να κυμαίνεται μεταξύ 10.240.5 και 10.603.4, ενώ το 2035 από 9.514.5 έως το 414.6. Αντίστοιχα, στοιχεία της «διανέοις» δείχνουν ότι, εάν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα για την ανάσχεση της υπογεννητικότητας, το 2050 ο πληθυσμός της Ελλάδας θα κυμαίνεται μεταξύ 8,3 εκατ. και 10 εκατ. άτομα, με μέση ηλικία τα 47-50 έτη, ενώ τα άτομα άνω των 65 ετών θα αποτελούν ποσοστό 30%-33% του πληθυσμού.

Προβλήματα της τεκνοποίησης: Τα φρένα στο δρόμο προς το... μαιευτήριο

■ Η ψυχολόγος **Νάσια Σκαμπαρδώνη** μιλώντας στο «Κ» υπογραμμίζει πως η κρίση που μάστιξε την ελληνική κοινωνία είχε επιπτώσεις στις ζωές των νέων ζευγαριών. Μια από αυτές (που είναι και η πιο σοβαρή) δεν ήταν άλλη από την δημιουργία οικογενειών. Όπως επισημαίνει η διακεκριμένη επιστήμονας το εργασιακό άγχος, η επιβίωση, η επαγγελματική σταδιοδρομία αλλά και η άγνοια ηλικίας τεκνοποίησης αποτελούν σκιές βαριές στο να γεννηθούν παιδιά. Συγκεκριμένα εξηγεί, «Η αλήθεια είναι πως με το πέρας των χρόνων τα κοινωνικά δεδομένα, οι συνθήκες ζωής και συνάμα η ψυχολογική ισορροπία των ανθρώπων μεταβάλλονται, και άρα δέχονται επιρροές και οι αποφάσεις ζωής των ανθρώπων. Μια από αυτές είναι η απόκτηση παιδιού. Οι νέοι σήμερα παλεύουν για τη σταθερότητα της οικονομική μεσω της δουλειάς τους και όσο βρίσκονται σε πρόσκαιρη εργασία δεν τολμούν να σκεφτούν

Νάσια Σκαμπαρδώνη

την δημιουργία οικογένειας. Οι γυναίκες επίσης, σε σύγκριση με το παρελθόν έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν επαγγελματικά επιδιώκοντας την ισοτιμία στον εργασιακό χώρο, οπότε όλο και περισσότερο επιλέγουν να χτίζουν καριέρα από το να σκέφτονται την οικογένεια. Αυτός είναι κι ένας λόγος που αυξάνεται πια η ηλικία τεκνοποίησης, ή που οι περισσότερα ζευγάρια καταφεύγουν σε τεχνητή γονιμοποίηση που δεν είναι όμως εύκολη η επιτυχία της εγκυμοσύνης. Ας λάβουμε υπόψη μας και την ελάχιστη βοήθεια από την πολιτεία και το γεγονός ότι πολλοί νέοι απογαλακτίζονται αργά πλέον από το πατρικό σπίτι. Η οικονομική κρίση που έπληξε βαθιά τη χώρα επηρέασε την τάση των ζευγαριών να κάνουν παιδιά. Πολλοί ήταν οι νέοι που τη δεκαετία 2010-2020 σε έρπυνη απαντούσαν πως η αβεβαιότητα στο εργασιακό τομέα, το αν θα συνεχίσουν να έχουν εργασία δηλαδή, και πόσο θα είναι το ύψος του μισθού τους καθόριζε την απόφασή τους στο αν θα κάνουν παιδιά ή αν θα αποκτήσουν μόνο ένα παιδί. Το παθολογικό άγχος καθώς και κάποια σεξουαλικά προβλήματα δε βοηθού στην τεκνοποίηση. Η δημιουργία οικογένειας είναι κάτι που ολοκληρώνει κάποια ζευγάρια, που είναι στόχος ζωής και ατομικά για κάποιους ανθρώπους. Θα πρέπει λοιπόν αν τα ζευγάρια έχουν θέσει αυτό το στόχο για την ολοκλήρωσή τους, να το τολμούν και να δουλέψουν πάνω σε αυτό. Να προσέξουν αν οι ανάγκες που έχουν στο μυαλό τους ή το οικονομικό κόστος είναι ρεαλιστικό ή αν είναι υποκειμενικό (πχ εγώ θέλω να φοράει το παιδί μου την καλύτερη μάρκα παπούτσι, να πηγαίνει ιδιωτικό σχολείο κτλ), να ζητούν βοήθεια αν είναι εφικτό και να φτιάχνουν το μονοπάτι που τους οδηγεί στο στόχο ακόμη και με δυσκολίες, χωρίς το συναίσθημα του φόβου να τους απομακρύνει οριστικά από αυτό».

ΤΟ 2021 ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ	
Γεννήσεις	85.346
Αγόρια	43.998
Κορίτσια	41.348
Θάνατοι	143.919
Γάμοι	40.759
Εθροισματικοί	18.487
Πολιτικοί	22.272
Σύμφωνα Συμβίωσης	11.550

Που γεννήθηκαν τα λιγότερα παιδιά	
Επάνοσα	1.810
Βόρειο Αιγαίο	1.720
Δυτική Μακεδονία	1.672